

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	5Sžo/20/2014
Identifikačné číslo spisu:	2012200203
Dátum vydania rozhodnutia:	25.05.2015
Meno a priezvisko:	JUDr. Milan Morava
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2015:2012200203.1

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Milana Moravu a zo sudkyň JUDr. Petry Príbelskej, PhD. a JUDr. Jarmily Urbancovej, v právnej veci žalobcov: 1/ S. G., bytom G. 2/ I. O., bytom tamtiež, obaja zast. advokátom JUDr. Ján Chmelo, sídlom Royova 9, Piešťany, proti žalovanému: Okresný úrad Trnava, sídlom Kollárova 8, Trnava, za účasti: Mgr. S. J., bytom E., v konaní o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovaného č. KSÚ-OSP-2012/00232/Do zo dňa 19.03.2012, konajúc o odvolaní žalobcov 1/ a 2/ proti rozsudku Krajského súdu v Trnave č.k. 14S/29/2012-60 zo dňa 31. októbra 2013, jednomyseľne

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Trnave č.k. 14S/29/2012-60 zo dňa 31. októbra 2013 p o t v r d z u j e.

Žalobcom 1/ a 2/ náhradu trov odvolacieho konania n e p r i z n á v a.

Odôvodnenie

I.

Krajský súd v Trnave (ďalej aj „krajský súd“) napadnutým rozsudkom zamietol žalobu žalobcov 1/ a 2/, ktorou žiadali súd o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovaného, ktorým potvrdil rozhodnutie Mesta Piešťany č. 0215/22/8/2011-La zo dňa 18.07.2011, ktorým stavebný úrad uložil žalobcom ako vlastníkom pozemku parc.č. 6042/2 v k.ú. G., aby strpeli práce na svojom pozemku spojené s postavením lešenia pre montáž podhládov severnej strechy rodinného domu na pozemkoch parc. č. 6043/2 a 6043/3 v k.ú. G. a omietnutie fasády na predpokladanú dobu prác 10 dní pre stavebníka Mgr. S. J. zo strany svojho pozemku parc. č. 6042/2, k.ú. G.. Svoje rozhodnutie odôvodnil krajský súd tým, že z administratívneho spisu vyplynulo, že stavebník Mgr. S. J. v súvislosti s realizáciou stavby rodinného domu v zmysle stavebného povolenia č.j. 21002/22/2/2008-La zo dňa 26.02.2009 právoplatného dňa 04.05.2009 so začatím výstavby dňa 18.05.2009, požiadal dňa 11.04.2011 Mesto Piešťany o uloženie vlastníkom susedného pozemku parc.č. 6042/2 - žalobcom, aby strpeli vykonanie prác zo svojho pozemku. Jednalo sa o práce za účelom postavenia lešenia pri montáži podhládov severnej strechy rodinného domu a potiahnutia fasády s predpokladanou dobou prác 10 dní. Mesto

Piešťany oznámilo dňa 26.05.2011 dotknutým účastníkom začatie konania o strpení prác a upustenie od ústneho konania. Predmetom súdneho prieskumu je výlučne rozhodnutie, ktorým stavebný úrad podľa § 135 stavebného zákona uložil žalobcom ako vlastníkom susedného pozemku, na ktorom je v súlade s právoplatným stavebným povolením postavený rodinný dom Mgr. S. J., aby strpeli vykonanie prác v rozsahu, ktorý je nevyhnutný pre to, aby novostavba spĺňala zákonom vyžadované technické požiadavky. Krajský súd nepovažoval za dostatočnú argumentáciu žalobcov, že tieto skutočnosti sa mali riešiť v stavebnom povolení, resp. v konaní o umiestnení stavby. V tomto prípade zúčastnená osoba - Mgr. S. J. preukázal, že je nevyhnutný prístup zo susedného pozemku, je požadované obmedzenie vlastníckych práv žalobcov ako vlastníkov susediacej nehnuteľnosti v primeranom rozsahu, tak čo sa týka časového ako aj priestorového obmedzenia. Nie je nereálne, technicky nemožné, ani neobvyklé, aby bolo vybudované lešenie v šírke 60 cm aj v priestore o šírke 100 cm ak je jeho postavenie nevyhnutné na vykonanie požadovaných prác. Žalobcovia poukazujúci na okolnosti neprávoplatného rozhodnutia o umiestnení stavby a návrhu na mimosúdny prieskum právoplatného stavebného povolenia neunesli dôkazné bremeno a nepreukázali, že postupom správnych orgánov pri vydaní napdanutého rozhodnutia došlo k porušeniu zákona. Právne odôvodnil žalovaný svoje rozhodnutie ustanovením § 86, § 135 zákona č. 50/1976 Zb. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku v znení neskorších predpisov (ďalej len „stavebný zákon“).

Rozhodnutie o trovách konania krajský súd odôvodnil podľa § 250k ods. 1 O.s.p..

II.

Proti tomuto rozsudku podali včas odvolanie žalobcovia a navrhli napadnutý rozsudok zmeniť tak, že rozhodnutie žalovaného zruší a vec mu vráti na ďalšie konanie a žalobcom prizná právo na náhradu trov konania. Uviedli, že súd prvého stupňa konal v neprimerane dlhej lehote, čím došlo k porušeniu ich základného práva na prejednanie v primeranej lehote podľa článku 48 ods. 2 Ústavy SR. Žalobcovia predovšetkým poukázali na prvé rozhodnutie stavebného úradu o umiestnení stavby, ktoré bolo v správnom súdnictve zo strany krajského súdu zrušené, pričom Najvyšší súd SR toto rozhodnutie krajského súdu potvrdil. Tento rozsudok nadobudol právoplatnosť dňa 31.08.2011. Počas rozhodovania súdu došlo k vydaniu stavebného povolenia, ktoré je právoplatné a vykonateľné. Žalobcovia tiež podali dňa 06.06.2013 návrh na preskúmanie zákonnosti rozhodnutia Obvodného úradu Trnava, odbor výstavby a bytovej politiky, ktorým tento správny orgán potvrdil rozhodnutie stavebného úradu, ktorým zamietol návrh žalobcov na obnovu konania. Je zrejmé, že súdy rozhodli o otázke umiestnenia stavby inak, ako prvostupňový stavebný úrad, čo je dôvod na obnovu konania. Žalobcovia sú si vedomí, že vyššie uvedené nesúvisí s prejednanou vecou na súde prvého stupňa v tomto konaní. Poukazujú však na to, že nie je možné konvalidovať nezákonné rozhodnutie ďalším nezákonným konaním a rozhodnutím. Žalobcovia žijú v tejto neľahkej situácii už niekoľko rokov, ich pohoda bývania je navždy stratená, stavba Mgr. J. vytvára celodenné zatienenie ich rodinného domu. V Správnom poriadku neexistuje ustanovenie, o ktoré sa môže stavebný úrad oprieť, aby zastavil konanie o umiestnení stavby. Žalobcovia zastávajú názor, že k ukráteniu na ich právach došlo na základe prvého nezákonného rozhodnutia o umiestnení stavby a následným postupom správnych orgánov.

III.

Žalovaný sa k podanému odvolaniu nevyjadril. K odvolaniu sa vyjadrila zúčastnená osoba - Mgr. S. J., ktorý uviedol, že stavba je zrealizovaná na základe platného stavebného povolenia, práva sú nadobudnuté dobromyseľne. Stavebné povolenie je platné viac ako 3 roky, nebolo zrušené rozhodnutím súdu, ani sa nevedie žiadne konanie ohľadom zákonnosti tohto rozhodnutia. Ohľadom územného povolenia uviedol, že nikdy nebolo konštatované porušenie zákona. Nechce predvídať rozhodnutie stavebného úradu, ale aké bude rozhodnutie o umiestnení stavby, ktorá už stojí a nebola odložená vykonateľnosť. Odvolania a vyjadrenia žalobcov sú iba predlžovaním nemenného stavu. Z prác, ktoré sa dotýkajú susedov už treba len zatepliť dom, okožovať garáž. Nie je pravda, že stavba sa dostane zateplením na hranicu pozemku.

Navrhol napadnutý rozsudok krajského súdu potvrdiť.

IV.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 O.s.p., § 246c ods. 1 veta prvá O.s.p.) preskúmal napadnutý rozsudok krajského súdu v rozsahu a z dôvodov uvedených v odvolaní, bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 250ja ods. 2 veta prvá O.s.p.) a po tom, ako bolo oznámené verejné vyhlásenie rozhodnutia na úradnej tabuli najvyššieho súdu a na jeho internetovej stránke www.nsud.sk, najmenej päť dní vopred, rozsudok verejne vyhlásil (§ 156 ods. 1, 3 O.s.p.). Najvyšší súd Slovenskej republiky dospel k právnomu záveru, že rozsudok krajského súdu je vecne správny.

V správnom súdnictve preskúmajú sudy na základe žalôb alebo opravných prostriedkov zákonnosť rozhodnutí a postupov orgánov verejnej správy (§ 244 ods. 1 O.s.p.).

Súd v intenciách § 244 ods. 1 O.s.p. preskúmava aj zákonnosť postupu správneho orgánu, ktorým sa vo všeobecnosti rozumie aktívna činnosť správneho orgánu podľa procesných a hmotnoprávných noriem, ktorou realizuje právomoc stanovenú zákonmi.

Podľa § 219 ods. 1 O.s.p. odvolací súd rozhodnutie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne.

Predmetom tohto konania bolo rozhodnutie žalovaného, ktorým potvrdil rozhodnutie prvostupňového správneho orgánu - Mesta Piešťany, ktorým Mesto Piešťany uložilo žalobcom ako vlastníkom pozemku parc.č. 6042/2 v k.ú. G., aby strpeli práce na svojom pozemku spojené s postavením lešenia pre montáž podhládov severnej strechy rodinného domu na pozemkoch parc.č. 6043/2 a 6043/3 a omietnutie fasády na predpokladanú dobu prác 10 dní pre stavebníka Mgr. S. J..

Podľa § 135 ods. 1 stavebného zákona, na uskutočnenie stavby alebo jej zmeny a na uskutočnenie nevyhnutných úprav udržiavacích alebo zabezpečovacích prác a na odstránenie stavby a informačných, reklamných a propagačných zariadení môže stavebný úrad uložiť tým, ktorí majú vlastnícke alebo iné práva k susedným pozemkom alebo stavbám, aby trpeli vykonanie prác zo svojich pozemkov alebo stavieb.

Podľa § 135 ods. 2 stavebného zákona, ten, v prospech ktorého uložil stavebný úrad opatrenie podľa odseku 1, je povinný dbať, aby čo najmenej rušil užívanie susedných pozemkov alebo stavieb a aby vykonávanými prácami nevznikli škody, ktorým možno zabrániť; po skončení je povinný uviesť susedný pozemok alebo stavbu do pôvodného stavu, a ak to nie je možné alebo hospodársky účelné, poskytnúť vlastníčkovi náhradu podľa všeobecných predpisov o náhrade škody.

Z administratívneho spisu najvyšší súd zistil, že zúčastnená osoba požiadala dňa 11.04.2011 Mesto Piešťany o strpenie vyššie uvedeného výkonu prác v súvislosti s realizáciou výstavby svojho rodinného domu, na základe stavebného povolenia č. 21002/22/2/2008-La zo dňa 26.02.2009, právoplatného dňa 04.05.2009.

Žalobcovia v podanom odvolaní argumentujú výlučne zrušeným územným rozhodnutím, pričom však predmetom tohto konania je iba rozhodnutie podľa § 135 stavebného zákona. Opatrenie podľa § 135 stavebného zákona môže byť uložené buď v rámci stavebného povolenia, alebo na základe žiadosti stavebníka, keď je prístup k jeho nehnuteľnosti zo susednej nehnuteľnosti nevyhnutný. Najvyšší súd Slovenskej republiky sa stotožňuje s právnym názorom krajského súdu, že žalobcovia neunesli dôkazné bremeno pokiaľ ide o zásah do ich práv v zmysle žalobou napadnutého rozhodnutia podľa § 135 stavebného zákona.

Sami žalobcovia v podanom odvolaní uvádzajú, že ich námietky sa netýkajú predmetu tohto konania a cítia sa dotknutí územným rozhodnutím. Najvyšší súd Slovenskej republiky poukazuje na to, že územné a stavebné konanie sú dve samostatné konania, pričom v každom z nich je potrebné využiť všetky

dostupné prostriedky na preskúmanie ich zákonnosti. Je potrebné zdôrazniť, že stavebné konanie bolo v tomto prípade ukončené vydaním stavebného povolenia, toho času už právoplatného, ktoré žalobcovia nenapadli žalobou v správnom súdnictve podľa piatej časti O.s.p. Žalobcovia nevyužitím tohto zákonného prostriedku preskúmania zákonnosti stavebného povolenia v správnom súdnictve, nemôžu teraz nepriamo dosiahnuť nápravu prostredníctvom žaloby proti rozhodnutiu podľa § 135 stavebného zákona o strpenie určitých výkonov. V tejto súvislosti poukazuje najvyšší súd na zásadu „vigilantibus iura scripta sunt“, t.j. práva patria bdelym, teda tým, ktorí sa aktívne zaujímajú o ochranu a výkon svojich práv a ktorí svoje procesné oprávnenia uplatňujú včas a s dostatočnou starostlivosťou a predvídavosťou. Na tom nič nemení ani skutočnosť, že žalobcovia podali návrh na obnovu stavebného konania, kde žiadali, aby stavebné konanie bolo preskúmané v mimoodvolacom konaní.

Ďalšie argumenty žalobcov v odvolaní, pokiaľ ide o neprimeranú dĺžku súdneho konania taktiež nesúvisia s podstatou predmetu tohto konania, ktorou je, či je požadované obmedzenie vlastníckych práv žalobcov ako vlastníkov susediacej nehnuteľnosti v primeranom rozsahu, čo sa týka času aj priestoru.

Najvyšší súd Slovenskej republiky dospel teda spolu s krajským súdom k právnomu záveru, že v konaní je preukázateľne nevyhnutné (a účastníci konania to nijako nespochybnili), zabezpečiť pre zúčastnenú osobu prístup zo susedného pozemku a strpieť výkon prác spojených s výstavbou rodinného domu.

Vzhľadom na uvedené, najvyšší súd napadnutý rozsudok ako vecne správny podľa § 219 ods. 1, 2 O.s.p. v spojení s § 250ja ods. 3 veta druhá O.s.p. potvrdil.

O trovách odvolacieho konania rozhodol súd podľa § 250k ods. 1 O.s.p. v spojení s § 246c ods. 1 veta prvá O.s.p. a § 224 ods. 1 O.s.p. a neúspešným žalobcom ich náhradu nepriznal.

Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky v pomere hlasov 3:0 (§ 3 ods. 9 veta tretia zákona č. 757/2004 Z.z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom od 01.05.2011).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku opravný prostriedok nie je prípustný.